

SAJTÓKÖZLEMÉNY

HAZÁNKBAN KÖZEL MINDEN TIZEDIK FELNŐTT FOGYASZTOTT MÁR KANNABISZT

AZ AMFETAMIN-HASZNÁLAT MIATT KEZELÉSBE LÉPŐK MINTEGY NEGYEDE INTRAVÉNÁSAN ADAGOLJA A SZERT

Budapest, 2010.11.10 – A kábítószer-probléma miatt kezelésbe kerülők legnagyobb arányát a kannabisz-fogyasztás miatt segítséget kérők adják. Az amfetamin-fogyasztás miatt kezeltek mintegy negyede intravénásan adagolja a szert, ráadásul egyre fiatalabb korban – derül ki a Nemzeti Drog Fókuszpont magyarországi kábítószerhelyzetről készített 2010. évi jelentéséből. Az adatok továbbá azt mutatják, hogy a hazai hatóságok is egyre nagyobb számban azonosítanak be új pszichoaktív szereket.

A kezelésbe került amfetamin-fogyasztók mintegy negyede gyakori használó

Míg az Európai Unióban az amfetamin kipróbálásának gyakorisága megelőzi az **ecstasy**-ét, addig Magyarországon a lakosság körében az ecstasy típusú tabletták népszerűbbek, mint a por alakú amfetamin. Míg az amfetamint mintegy 120 000 felnőtt próbálta már, az ecstasy esetében meghaladja a 150 000-ret (a lakosság 1,8-2,4 százaléka) azok száma, akik életük folyamán legalább egyszer használták e stimuláns. E szerek népszerűsége az elmúlt évtized első felében nőtt, viszont mára csekély mértékben csökkenni látszik. A saját bevallásuk szerint az elmúlt egy évben is fogyasztók száma mindkét szer esetében 30 000 körül mozog. A lefoglalási adatok alapján megállapítható, hogy 2009-ben a kábítószer tartalmú tabletták forgalma jelentősen visszaesett. Az ecstasy típusú tabletták összetétele az elmúlt években folyamatosan változott: a klasszikus MDMA hatóanyagot tartalmazó ecstasy tabletták háttérbe szorultak, helyettük az mCPP-t, amfetamint és a két anyagot együttesen tartalmazó tabletták tették ki a forgalom legnagyobb részét.*

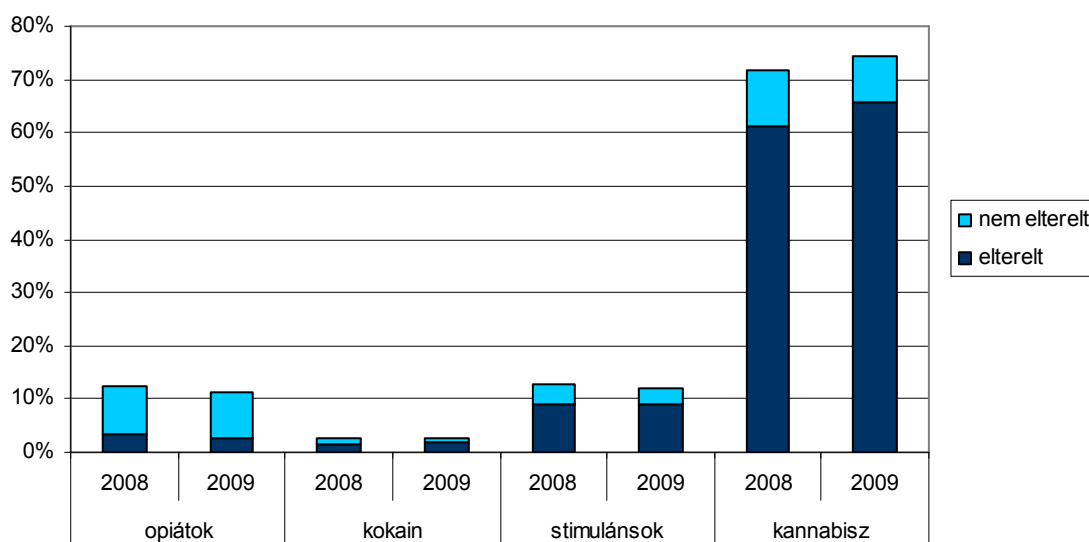
Egy 2009-ben készített becslés mintegy 28 000 főre teszi azoknak a számát, akik a megelőző két évben használtak amfetamint. A kezelésbe került meglehetősen alacsony számú amfetamin-fogyasztók mintegy 80 százaléka férfi, és egynegyedük (23 százalék) gyakran, azaz naponta vagy hetente több alkalommal fogyasztja a szert. Körükben minden ötödik személy intravénásan adagol, ami további egészségügyi kockázatokat (túladagolást, fertőzést) rejt magában. A tűcsere és szűrési információk alapján úgy tűnik, hogy egyre kevesebb a heroint intravénásan adagoló fogyasztók száma, míg az amfetamint szűrők aránya nő, ráadásul ezt egyre fiatalabb korban teszik. Az opiátokról amfetaminra történő lassú átrendeződés egyelőre az ellátórendszert is komoly kihívások elé állítja, hiszen a kezelésbe kerülő problémás amfetamin-fogyasztók számára - a heroin-fogyasztóktól eltérően – szubsztitúciós szer sincsen.

Viszonylag magas a kannabiszt folyamatosan fogyasztók aránya

Magyarországon az egyes kábítószerek kipróbálásának, használatának elterjedtsége stagnálást vagy csökkenő tendenciát mutat. Ez alól egyedüli kivételt a kannabisz-fogyasztás jelent, melynek népszerűsége korábban jelentősebb, mára csekély mértékű növekedést mutatott az elmúlt tíz év tekintetében mind a teljes felnőtt lakosság, mind a fiatal felnőttek (18-34 éves korosztály) körében. Hazánkban mintegy félmillió felnőtt próbálta már a kannabiszt (8,5 százalék), a vizsgálatot megelőző évben is fogyasztók száma eléri a 140 000-ret, a felmérést megelőző hónapban is fogyasztóké pedig meghaladja a 75 000-ret. Ugyan nemcsak a kannabisz esetében igaz, de Magyarországon az európai átlagnál alacsonyabb a kilépők (fogyasztással felhagyók) aránya. Általánosságban az alacsony drogérintettségű országok (utolsó egyharmadban) közé tartozunk, ugyanakkor a folyamatos fogyasztók aránya viszonylag (első egyharmadban) magas.*

A középiskolások körében is a kannabisz a legnépszerűbb tiltott szer, melyet a sorban - a felnőttek körében tapasztaltakhoz hasonlóan - az ecstasy, majd az amfetaminok követik. Ugyanakkor hozzátartozik a teljes képhez, hogy a kannabiszt a „népszerűségi listán” az ún. legális szerek - alkohol gyógyszerrel, az orvosi javaslat nélkül bevett nyugtatók, majd az inhalánsok (szipu, patron, lufi stb) - követik, és csak ezután következnek a korábbiakban említett tiltott szerek.

Az adott évben kezelésbe lépők primer szer szerinti bontásban, 2008-2009 (az összes opiát-, kokain-, amfetamin- és kannabisz-fogyasztás miatt kezelésbe lépők arányában) (%) (2008 N=3222; 2009 N=4047)

Forrás: 2010-es Éves Jelentés, Nemzeti Drog Fókuszpont

Érdekes tény, hogy hazánkban a valamilyen kábítószer problémával kezelésre jelentkezők körében legnagyobb arányt azok adták 2009-ben, akik kannabisz-használat miatt kértek segítséget (az esetek 70 százalékában). Fontos azonban megjegyezni, hogy a kannabisz miatt kezelést keresők 88 százaléka a büntetőeljárás alternatívájaként – azaz elterelés révén – jut kezelésbe (míg a többi kábítószer esetében 46 százalék azoknak az aránya, akik elterelés folytán kezdenek kezelést). A kannabisz-fogyasztás miatt kezelésbe lépők többsége (54 százaléka) továbbra is alkalmi fogyasztó, és csak 24 százaléka tekinthető intenzív szerhasználónak (heti kettő vagy több, illetve napi rendszerességgel fogyasztók).

A nyomozó hatóságok a megelőző évhez képest 2009-ben több mint kétszer több alkalommal foglaltak le kannabisz-növényt, korábban nem látott számban és méretben foglaltak le mesterséges körülmények között nevelt kannabisz-ültetvényeket. A marihuána átlagos ára ennek ellenére stabil maradt.

A kokain-használat kevésbé jellemző, ám egyre terjed

Magyarországon igen alacsony a **kokainfogyasztás** elterjedtsége azok körében, akiket az általános népettséget célzó kutatások megtalálnak. A legutóbbi, 2007. évi populációs felmérés adatai szerint a lakosság 0,9 százaléka, vagyis megközelítőleg 50-60 000 magyar felnőtt próbálta már ezt a szert életében legalább egyszer, mely arány az elmúlt tíz évben nem változott.*

A nyomozati és lefoglalási adatok ugyanakkor azt mutatják, hogy a kokain elterjedtsége hazánkban növekszik, - egyre több korábban más kábítószerekkel foglalkozó terjesztő vált át a kokain terjesztésére. Ezzel párhuzamosan a szer utcai ára a fogyasztók körében végzett felmérés szerint tovább csökkent. A kokain esetében a kis tételekben kiszerezett porok általában jelentősen felhígított készítmények, tiszta kokaint a bűnüldöző szervek csak néhány esetben találtak. A lefoglalások száma és mennyisége az elmúlt években stabilitást mutat.

A kokain birtoklásáért indult büntetőeljárások száma – ide értve a kereskedői típusú magatartást is -, valamint a kokain-fogyasztás miatt kezdeményezett kezelések száma egyaránt alacsony. Ez azt mutatja, hogy a hazánkban nem igazán jellemző probléma gyakran rejtve marad, sokkal inkább mint más szerek – például a heroin- vagy amfetamin – fogyasztása esetében. Egy 2009-ben végzett becslés adatai szerint legalább 6 000 fő fogyasztott kokaint az azt megelőző két évben, azaz 2007-ben és 2008-ban együttesen. Bár a nagyfokú látencia miatt a becslés nehéz feladat, mégis elgondolkodtató, hogy a kapott eredmények a vizsgált két évben kétszer annyi kokainfogyasztót mint heroinhasználót detektáltak. Ez érzékelteti a kokainfogyasztás terjedésének sebességét, és azt, hogy a probléma a jövőben feltehetően hazánkban is egyre markánsabban fog megjelenni.

2009-ben rekordszámú új kábítószerrel érkezett bejelentés

Az EU korai jelzőrendszerén keresztül 2009-ben rekordszámú, huszonnégy új kábítószerrel érkezett hivatalos bejelentés az Európai Unió kábítószer-monitorozási központjához (EMCDDA) és az Európai Unió Rendvédelmi Ügynökségéhez (Europol). A hatóságok a korábbi évekhez viszonyítva Magyarországon is egyre nagyobb számban azonosítanak olyan új pszichoaktív szereket, melyek visszaélészerű használatáról korábban nem volt információ. Az új szerek felbukkanása és a hatósági laboratóriumokban történő azonosítása is egyre gyakoribb. Míg 2008-ban mindössze egy, hazánkban még azonosítatlan új szer került a hatóságok látókörébe,

addig 2009-ben a Nemzeti Drog Fókuszpont hat új szer, illetve szerkombináció megjelenéséről értesítette az EMCDDA-t.

*A közleményben a fogyasztás mértékét bemutató, ún. populációs vizsgálatok adatai a legutóbbi, 2007-ben végzett reprezentatív kutatásból származnak.

Éves jelentés a magyarországi kábítószerhelyzetről

A Nemzeti Drog Fókuszpont által évente kiadott összefoglaló az EMCDDA, Európai Unió kábítószer-monitorozási központja által megfogalmazott sztemderdek mentén vizsgálja a magyarországi kábítószerhelyzet alakulását. A témával foglalkozó intézmények és más független felmérések adatait összesítő dokumentum minden év novemberének első hetében kerül nyilvánosságra. Az eddig megjelent Éves jelentések elérhetőek a www.drogfokuszpont.hu oldalon.

Nemzeti Drog Fókuszpont

A Nemzeti Drog Fókuszpont a drogmonitorozás európai uniós intézményrendszerének hazai központja: a saját kutatások mellett más intézményekben keletkező adatokat, információkat gyűjt, dolgoz fel és szolgáltat hazai és nemzetközi szervezeteknek a kábítószer-probléma feltárásával, kezelésével és megoldásával kapcsolatos döntéseikhez. További információ: www.drogfokuszpont.hu

További információ:

Tisza Andrea

Nemzeti Drog Fókuszpont

Tel.: 30/ 430-8858

e-mail: tisza.andrea@oek.antsz.hu